

פרשת "חיי שרה" – ראשית הפמיניזם

אלי נבון

בניגוד לפרשות הקודמות בהן מעורבות הקב"ה מאוד אינטנסיבית, בפרשה זו ניתן דגש רב לרגשות וליחסים שבין בני האדם תוך צמצום המעורבות האלוהית.

בפרשה זו אנו נחשפים לארבעה סיפורים ואירועים טעוני רגשות של צער ושל שמחה, למערכת של תנאים ויחסי גומלין בין אנשים, לגילויי יוזמות מצד אליעזר עבד אברהם, ויוזמות נשיות חכמות ובלתי רגילות המופגנות ע"י רבקה.

סיפור ראשון: אברהם מפגין רגשי צער וכאב, סופד לשרה וקובר אותה במערת המכפלה אותה הוא קונה מעפרון החיתי בכסף מלא ככתוב, **"וַיִּשְׁקַל אַבְרָהָם לְעַפְרֹן אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאֲזְנֵי בְנֵי־חֵת אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁקָל כֶּסֶף עֶבֶר לְסֹחֵר"**.

סיפור שני: אברהם שולח את אליעזר עבדו לארם נהריים למצוא כלה ליצחק בנו, ואליעזר מגדיר תנאי קבלה וסוג של מבחן לאחת שתהיה ראויה ליצחק, ככתוב: **"וְהָיָה הַנֶּעֱרָ אֲשֶׁר אָמַר אֵלָיָה הַטִּי־נָא כְּדָרְךָ וְאִשְׁתָּהּ וְאָמְרָה שְׂתָהּ וְגַם־גְּמִלְיָךְ אִשְׁקָה אֶתְּהָ הַלַּחֵת לְעַבְדְּךָ לְיִצְחָק"**.

סיפור שלישי: סיפור אהבה, יצחק מתאהב ברבקה ונושא אותה לאישה, **"וַיִּקַּח אֶת־רַבְקָה וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיְאַהֲבֶהָ"**.

סיפור רביעי: יצחק וישמעאל גומלים חסד אחרון לאברהם וקוברים אותו ליד שרה ככתוב: **"וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק וַיִּשְׁמַעֵאל בְּנָיו אֶל־מַעֲרַת הַמְּכַפְלָה.....אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מְמָרָא"**

אין ספק שלכל אחד מהסיפורים כאן יש המון פרשנויות ומן הסתם גם מסקנות, אך מתוך עיון בסיפור השני והשלישי רבקה בולטת בנוכחותה, במעשיה וביוזמותיה והנה מספר דוגמאות לכך:

"...וַתֹּאמֶר שְׂתָהּ וְגַם־גְּמִלְיָךְ אִשְׁקָה..."

"וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם־תִּבְנֶן גַּם־מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַם־מְקוֹם לָלוֹן"

"וַיִּקְרָאוּ לְרַבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיָה הַתְּלַכִּי עִם־הָאִישׁ הַזֶּה וַתֹּאמֶר אֵלָי"

"וַתִּקַּם רַבְקָה וַנְּעַרְתִּיהָ וַתִּרְכַּבְנָה עַל־הַגְּמֵלִים וַתִּלְכְּנָה אַחֲרַי הָאִישׁ.."

ובעצם מפרשה זו עולה דמותה המסקרנת של רבקה שבעתיד היא זאת אשר תהפוך לאחת מארבע האמהות, ואשר תעניק את הבכורה והברכה ליעקב שעל שמו אנו נקראים עד עצם היום הזה, בני ישראל.

ועד בית הכנסת מאחל לכל תושבי המושב שבת שלום!